

Punct de vedere privind PL 135/2015, propunere legislativă privind modificarea și completarea Legii partidelor politice nr. 14/2003

Articol PL	Propunere modificare
Art. 14 (3) “Pentru partidele care optează pentru organizare la nivel local, adunarea generală a membrilor nu se poate face prin delegare.”	<i>Organizațiile locale ale partidelor nu pot să delege membri ai altor organizații locale pentru a le reprezenta în cadrul adunării generale.</i>
<p>Justificare: Nu se înțelege din formulare despre ce fel de delegare este vorba. Considerăm că este necesară o reformulare care să exprime intenția inițiatorului.</p>	

Articol PL	Propunere modificare
Art. 14 (4) “În statutul partidelor, se pot prevedea și alte modalități de reprezentare.”	În statutul partidelor, se pot prevedea și alte modalități de reprezentare a membrilor unor organizații locale.
<p>Justificare: Din nou, nu se înțelege din formulare despre ce fel de reprezentare este vorba. Este necesară o reformulare.</p>	

Articol PL	Propunere modificare
Art. 47, Al 1, litera b) „nu a desemnat candidați, singur sau în alinață, în două campanii electorale succesive, cu excepția celei prezidențiale, în minimum 75 de circumscripții electorale în cazul alegerilor locale, respectiv o listă completă de candidați în cel puțin o circumscripție electorală sau candidați în cel puțin 3 circumscripții electorale,	Art. 47, Al 1, litera b) nu au respectat timp de 3 ani obligațiile de publicare a situației cotizațiilor, donațiilor și împrumuturilor, precum și obligațiile de raportare financiară la Autoritatea Electorală Permanentă conform Art. 4 (4), 9 (1), 11 (3), 12 (3), 13 (4) 36 (3), 38 (1), 38 ² (1), art 39 (2);

în cazul alegerilor parlamentare.“

Justificare:

Legat de procedurile de dizolvare sau radiere a partidelor, Comisia de la Veneția susține, într-un document adoptat în 1999,¹ că disoluția partidelor ca sancțiune trebuie să fie o măsură utilizată cu maximă precauție și doar în situații excepționale. Mai precis, Comisia de la Veneția recomandă ca această măsură să fie utilizată doar dacă un partid, în ansamblu, nu doar indivizi din cadrul său, urmăresc îndeplinirea unor obiective politice prin mijloace care contravin constituției naționale. De asemenea, Comisia recomandă ca, înainte ca organele de justiție să hotărască disoluția unui partid, organele abilitate ale statului trebuie să evalueze dacă partidul reprezintă cu adevărat un pericol la adresa stabilității democratice sau a drepturilor cetățenilor și dacă nu pot fi utilizate și mijloace mai puțin radicale de prevenire a pericolului.

Curtea Constituțională a formulat următorul argument, la punctul 9 din Decizia nr. 75 din 26 februarie 2015, privind aspectele neconstituționale din Legea 14/2003: „riscul devalorizării partidelor, în sensul supraaglomerării lor pe scena politică, nu mai subzistă în România anulului 2014, astfel că și mijlocul prevăzut de lege pentru contracararea acestuia a devenit caduc”. Actualele prevederi din PL privind radierea partidelor au tot scopul de a preveni supraaglomerarea sistemului de partide, prin eliminarea acelor care nu au activitate electorală. Totuși, radierea la intervale prea scurte crește volatilitatea la nivelul sistemului de partide și împiedică evoluția organizațională firească a unui partid nou format.

Pe de altă parte, obligarea unui partid de a participa în alegeri nu poate fi introdusă prin lege, deoarece, conform definiției date unui partid prin Legea 14/2003 la art. 1 și art. 2 pot fi îndeplinite și altfel decât prin participarea la alegeri.

Prevederile referitoare la înființarea partidului au fost modificate pentru a respecta dreptul la asociere, conform reglementării sale prin art. 40 din Constituție. Din această perspectivă, prevederea din PL privind radierea partidelor poate ridica probleme de constituționalitate, deoarece introduce posibilitatea ca o organizație înființată în baza dreptului la asociere să fie desființată ca urmare a faptului că nu îndeplinește practică una dintre activitățile specifice potențiale ale unui partid, chiar dacă recurge la alte activități pentru a îndeplini scopurile prevăzute la art. 1 și 2.

Tot referitor la PL, formularea „listă electorală completă” este ambiguă. Recomandăm reformularea în așa fel încât să fie clarificat ce înseamnă „completă”. De asemenea, alegerile europarlamentare, pentru care se depun liste naționale, ar trebui să fie incluse în rândul excepțiilor, alături de alegerile prezidențiale.

Considerăm că, deși radierea nu trebuie să fie decisă pentru motive ce țin de activitatea partidului, radierea poate fi o sancțiune pentru nerespectarea reglementărilor legale pentru partidele politice. De aceea propunem ca actualul text din PL să fie înlocuit cu altul care să prevadă obligația de actualizare a situației financiare cel puțin o dată la trei ani. Astfel, dizolvarea pe cale judiciară ar reprezenta o sancțiune pentru neîmplinirea obligațiilor de raportare la AEP și de transparență prin publicarea situațiilor cotizațiilor, donațiilor și împrumuturilor.

¹ EUROPEAN COMMISSION FOR DEMOCRACY THROUGH LAW (VENICE COMMISSION). GUIDELINES ON PROHIBITION AND DISSOLUTION OF POLITICAL PARTIES AND ANALOGOUS MEASURES. [[http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-INF\(2000\)001-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-INF(2000)001-e)]